

Socialnämnden
Tjänsteskrivelse

Datum:
2020-04-08

Diarienummer:
SCN-2018-0497

Handläggare:
Sandra Sonnermyr Hovi

Avrapportering av projekt Fadderhem i Uppsala 2019

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att lägga rapporten till handlingarna.

Ärendet

Socialnämnden har för perioden oktober 2017 t.o.m. december 2019 beviljat Uppsala stadsmission bidrag för projekt Fadderhem i Uppsala. Uppsala stadsmission har tidigare lämnat in rapporter gällande projektet t.o.m. 31 december 2018 och nu inkommit med en rapportering och redovisning för hur projektet har fortlöpt och hur medlen har hanterats under 2019, samt redovisat hur man ämnar använda kvarvarande medel under 2020.

Föredragning

Sedan oktober 2017 har socialnämnden löpande beviljat Uppsala stadsmission bidrag för projekt Fadderhem i Uppsala (SCN-2018-0497, SCN-2017-0339). Projektet har haft bidrag fram till 31 december 2019 och socialnämndens arbetsutskott utsågs till styrgrupp för projektets sista och avslutande del (SCN-2019-0378).

Syftet med projektet har i första hand varit att möjliggöra för asylsökande ensamkommande unga som blir 18 år, och som har etablerat sig och går i skola i Uppsala, att få hjälp och stöd med att hitta boende. Målgruppen har dock förändrats över tid och idag har majoriteten uppehållstillstånd enligt nya gymnasielagen, vilket innebär att man har avslutats inom projektet. Många som avslutats inom projektet bor kvar i sitt tidigare fadderhem genom inneboendekontrakt och projektet har haft fortsatt kontakt med samtliga gamla fadderhem och erbjuder sitt stöd till dem.

Projektet har också identifierat nya behov hos målgruppen och anpassat sin verksamhet utifrån det.

Inom ramarna för projekt fadderhem så har socialnämnden också beviljat Uppsala stadsmission bidrag för ett tillfälligt boende för vissa som omfattats av gymnasielagen och som under en period befann sig i akut bostadslöshet. Det tillfälliga boendet stängdes den sista september 2019.

Uppsala stadsmission har tidigare lämnat in rapporter gällande projektet t.o.m. 31 december 2018 och nu inkommit med en rapportering och redovisning för hur projektet har fortlöpt och hur medlen har hanterats under 2019, se bilaga. Uppsala stadsmission har tidigare redogjort för att det finns kvarvarande medel i projektet och på vilket sätt man ämnar använda medlen för det fortsatta arbetet med målgruppen, en fråga som har hanterats av nämndens arbetsutskott i rollen som styrgrupp för projektets avslutande del.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2020-04-08
- Rapport Fadderhem Uppsala 2019
- Ekonomisk redovisning fadderhem 2019
- Plan för användning av kvarvarande pengar i projekt Fadderhem

Socialförvaltningen

Ola Jeremiasen
Tf. direktör

PROJEKTRAPPORT FADDERHEM UPPSALA – År 2019

Bakgrund: Uppsala Stadsmission har beviljats föreningsbidrag av Socialnämnden, Uppsala Kommun. Syftet var att stödja ensamkommande ungdomar, som har fyllt 18 år och som bor och går i skolan i Uppsala, att hitta boendelösningar, bistå dem och deras fadderhem med stödsamtal och utbildningar samt att samverka med de myndigheter och delar ur civilsamhället som arbetar med målgruppen.

Projektperiod: Projektet genomfördes under perioden 2017-11-01 – 2018-06-30 samt med tilläggsbeslut om förlängning sex månader i taget, från och med 2018-07-01 till 2019-12-31.

Socialnämnden beslutade även om bemanning av två kollektiva boenden från och med 2018-11-01 till och med 2019-04-30, samt med tilläggsbeslut om förlängning av ett av boendena till 2019-07-01. Andra boendet fick fortsatt förlängning från och med 2019-07-01 till 2019-09-30.

Denna rapport avser hela år 2019.

Beviljat belopp:

Fadderhemsprojektet: 1 jan 2019 – 31 december 2019 Totalt 8 080 000 kr.

Tillfälliga bemannade boendeinsatser: 1 jan 2019 – 31 december 2019. Totalt 6 154 166 kr.

MÅLGRUPP

Projektets primära målgrupp är:

- Ensamkommande ungdomar som kommit till Sverige som minderåriga och sedan dess fyllt 18 år eller blivit uppskrivna i ålder och därmed förlorat sin placering i familjehem och/eller HVB-hem i Uppsala. Ungdomarna går i skola i Uppsala och befinner sig i en asylprocess alternativt har beviljats ett tillfälligt uppehållstillstånd.

Projektets sekundära målgrupper är:

- Fadderhemmen, vilka utgörs av privatpersoner som erbjuder en sängplats åt en eller flera ensamkommande ungdomar.
- Fastighetsägare eller andra med hyreskontrakt som är beredda att hyra ut rum eller lägenhet till någon/några i målgruppen.
- Myndigheter och aktörer ur civilsamhället som möter och arbetar med målgruppen.

Medarbetare: I projektet har följande arbetat: 1 projektledare/jurist, 1 administratör (deltid), 3 vägledare. Årets sista månader var totalt 7 medarbetare anställda (motsvarande 5,25 heltidstjänster).

Bemanning på de två kollektiva boendena: totalt 19 medarbetare (2 personer heltid, 10 personer drygt 60% tjänst/anställd samt 7 timanställda).

PROJEKTETS MÅL

Fadderhemsprojektet

- Skapa engagemang inom civilsamhället för att hitta boendialternativ.
- Rekrytera fadderhem via organisationer och kyrkor samt privatpersoner.
- Söka alternativa boendelösningar i form av enskilda rum eller kollektiv.
- Ta fram rutiner gällande fadderhem och alternativa boendelösningar.
- Stöd och vägledning till att kunna ta välinformerade beslut i asylprocessen.
- Fortsätta informera fadderhem och andra engagerade vuxna om asylprocessens olika faser och aspekter.
- Handleda fadderhem.

- Erbjudas olika stödsamtal, utbildning, och rådgivning till den enskilde ungdomen utifrån behov, men även till de fadderhem som erbjuder ett boende.

Bemannade boenden

- En tillfällig insatts för att minska hemlösheten bland målgruppen.
- Bemanna med personal för en säker boendemiljön.
- Från och med 2018-11-01 till 2019-09-31 bemanning av boende i Jälla, samt mellan 2018-12-01 och 2019-06-30 bemanning av boendet på Samariterhemmet.
- Ansvara för projektledning även gällande de tillfälliga kollektiva boendena.
- Arbeta med succesiv utflyttning t om september 2019.

PROJEKTETS GENOMFÖRANDE

Projektet har haft en nyckelroll i frågan om de ensamkommande ungdomarnas situation i Uppsala då uppdraget kommer från kommunen och omfattar en stor del av de ensamkommande ungdomar som bor här.

Verksamheten för målgruppen

- Projektet erbjuder boendelösningar främst i form av fadderhem. Fadderhemsmodellen innebär att projektet rekryterar privatpersoner som vill hjälpa ungdomarna genom att erbjuda en sängplats i deras hem. Projektet skriver avtal med fadderhemmet och ungdomen samt erbjuder en omkostnadsersättning varje månad mot att fadderhemmet lämnat in ett utdrag ur belastningsregistret och misstankeregistret. Projektet inhämtar information om ungdomen, så som skolplacering och handlingar från Migrationsverket, för att säkerställa att man jobbar med rätt målgrupp.
- Då många av ungdomarna befinner sig i akut hemlöshet och rekryteringen av fadderhem är en långsam pågående process erbjuder vi också kollektiva boendelösningar samt inneboendekontrakt där projektet står som tredje part.
- Projektet stöttar ungdomarna dels i form av stödsamtal vid behov men även genom att informera om asylprocessen och förbereda ungdomarna för nästa steg vid ett beslut i sitt ärende. Projektet hänvisar ungdomar vidare till andra organisationer för att möjliggöra att ungdomarna får den hjälp de behöver. Stödet kan röra sig om hälsovård, samtalsstöd, juridisk rådgivning etc.
- Projektet håller regelbundet informationskvällar för fadderhem och ungdomar. Dessa informationsträffar har olika teman beroende på vad som är aktuellt i dagsläget. Det kan vara information om förändringar inom projektet, asylprocessen, vad nya gymnasielagen innebär, vad som händer när ungdomen får TUT eller avslag på NGL etc.
- Projektet erbjuder nätverksträffar med fadderhemmen där de kan få ventilera och diskutera med varandra med stöd av vägledare från projektet. Detta ger en gemenskap där fadderhem kommer i kontakt med varandra och kan dra nytta av varandras kunskaper och erfarenheter.
- Sedan november 2018 till sista september 2019 ordnades ett tillfälligt boende i Jälla för ensamkommande som omfattas av nya gymnasielagen, med 18 boendeplatser och dygnet-runt bemanning. Sedan december 2018 till sista juni 2019 fanns även ett dygnet-runt bemanning med 30 boendeplatser på Samariterhemmet.
- I september 2019 inleddes även verksamheten Mötesplatsen. Mötesplatsen är en öppen verksamhet varje tisdagskväll riktad mot ensamkommande unga vuxna med TUT eller i asylprocessen. Syftet är att vägleda och coacha ungdomarna till att kunna stå på egna ben i svenska samhället, genom att erbjuda hjälp med att fylla i blanketter till myndigheter så som Migrationsverket och CSN, läxläsning, CV, söka boenden samt erbjuda föreläsningar från relevant aktörer. Vid mötesplatsen arbetar personal från projektet samt volontärer.
- September 2019 lanserades Hyresförmedlingen som är ett samarbete mellan Uppsala Stadsmission och Stockholm Stadsmission. Projektet finansieras av Stockholm Stadsmission men Projektgruppen Fadderhem bidrar med kunskap, kompetens och kontakt med ensamkommande ungdomar samt fadderhem för att matcha ungdomar med de hyresvärdar som rekryteras.
- Under hösten kunde projektet även kartlägga hur arbetsmarknaden ser ut för målgruppen i Uppsala. Detta mot bakgrund av att de unga som får tillfälligt uppehållstillstånd enligt den nya gymnasielagen ska ha ett varaktigt arbete inom 6 månader efter avslutade studier, för att kunna få permanent uppehållstillstånd.

Utåtriktad verksamhet/samarbete med andra organisationer och nätverk

- Projektet upprätthåller kontakter med engagerade människor ur civilsamhället samt skolkuratorer och gode män för att fånga upp ensamkommande ungdomar som lever i hemlöshet eller har behov av någon typ av stöd.
- Nätverksträffar med andra organisationer, däribland Sträck ut din hand, Tillsammans, Röda korset, Svenska kyrkan, Uppsala ungdomsjour, Rädda Barnen, Diakonicentrum, Uppsalastödet, Enheten för transkulturell psykiatri m.fl.
- Läkare i världen: för att kunna erbjuda samtalsstöd till de ungdomar som har behov av hjälp.
- CHAP: De erbjuder sessioner där deltagarna får lära sig metoder för att hantera traumatiska minnen.
- Asylrättstuderanterna och andra juristbyråer: erbjuder ungdomarna stöd och rådgivning med deras asylprocess på individuell nivå.
- Utöver andra organisationer och yrkespersoner har projektet även haft kontakt med engagerade privatpersoner såsom fadderhem samt andra vuxna i ungdomens nätverk.
- Medarbetarna har medverkat i olika nätverk och tagit del av utbildningar, samtal med länsstyrelsen och kommunens olika myndighetsutövare och politiker.
- Media har haft stort fokus på målgruppen. Lokala kanaler som SVT lokala nyheter, Uppsala tidningen och UNT har i reportage och artiklar under året uppmärksammat projektet och situationen för de ensamkommande.

Erfarenheter

- Hos de ungdomar som bor i fadderhem syns ett ökat välmående och en bättre skolnärvaro. Ungdomarna upplevs känna sig tryggare när det finns vuxennärvaro som innebär ett stöd i vardagen.
- De ungdomar som flyttat från boenden till fadderhem förbättrar sina språkkunskaper i svenska och får mer självförtroende att använda språket. De ungdomar som själva inte kan ta vara på sina rättigheter får stöttning i sina ärenden och får därmed en översikt över sin asylprocess och en förståelse för vad som händer i deras ärende och vad de själva behöver göra. Även fadderhemmen behöver stöd från projektet för att själva kunna stötta ungdomarna och stödet betyder mycket för personer ur civilsamhället som blivit djupt engagerade i flera av ungdomarnas liv. Det kommer ofta positiva synpunkter från fadderhemmen, ett exempel är: "Det betyder otroligt mycket bara att få höra att jag alltid kan höra av mig till projektet med mina frågor och funderingar, jag känner mig inte lika ensam".
- En majoritet av ungdomarna mår dåligt, både på grund av det de upplevt före och under flykt och osäkerheten kring om de får tillstånd att stanna. Många har när de kommer hit missbruk, psykisk och fysisk ohälsa, andra påbörjar självmedicinering i form av tabletter eller droger. Exakt omfattning vet vi inte.
- Bemanningen på två kollektiva boenden har avsevärt bidragit till trygghet, gränssättning mm. Mycket tydliga regler finns för att så långt som möjligt säkra de boendes trygghet. Skolgång har blivit mer frekvent.
- Mötesplatsen har blivit en trygg punkt för ungdomarna och många dyker upp varje vecka för att exempelvis få hjälp med läxor eller förläning av TUT genom nya gymnasielagen, andra kommer dit bara för sällskapet. Volontärer på plats har blivit varma i kläderna och fungerar bra ihop med ungdomarna.
- Flera av ungdomar som har osäkra boendekontrakt eller är hemlösa mår väldigt dåligt och är stressade av sin boendesituation. Intresseanmälningarna från ungdomarna till Hyresförmedlingen har varit stort och viljan att ha fortsatt stöd från Uppsala Stadsmission.

RESULTAT I SIFFROR 2019

126 ungdomar har fått boende

- 83 ungdomar har fått boende i fadderhem
- 37 ungdomar har haft alternativt boende i någon form av kollektiv
- 6 ungdomar har inneboendekontrakt
- 45 ungdomar har anmält intresse till Hyresförmedlingen

Kontinuerlig vägledning

- Juridisk rådgivning både till fadderhem och ungdomar
- Stödsamtal mellan fadderhem och ungdom eller enskilda samtal både med fadderhem och ungdomar
- Samtal kring normer och regler, vikten av fungerande vardag (skolgång, rutiner) etc
- Konflikt- och krishantering hos alla inblandade parter
- Stöd i form av tolkning vid samtal och även översättning av myndighetshandlingar
- Stöd i bostadssökande genom bland annat Hyresförmedlingen

12 träffar med fadderhem och ungdomar

- 5 fadderhemsforum för vägledning och utökat nätverksarbete mellan faddrarna
- 4 fadderhemsträffar för information om asylprocessen och återvändande
- 3 ungdomsträffar för information om projektet och asylprocessens olika faser
- Därutöver enskilda möten och telefonsamtal med såväl ungdomar som fadderhem.

3 informationsträffar och föreläsningar

- 1 informationsträffar med information från Migrationsverket gällande NGL
- 2 nätverksträffar för olika företag, skolor, organisationer och samfund (kyrkor, politiska organisationer m.fl)

15 träffar av Mötesplatsen och 3 NGL-kvällar

- Mötesplatsen har på tisdagar under hösten haft 15 träffar.
- Under 3 måndagar under hösten har vi erbjudit hjälp att förlänga uppehållstillstånd enligt NGL

2 bemannade kollektiva boenden

- 18 boendeplatser på Jälla med dygnet-runt bemanning. Startades november 2018 och stängde september 2019.
- 30 boendeplatser på Samariterhemmet med dygnet-runt bemanning. Startades december 2018 och stängde juni 2019.

Särskilda händelser

Olika risker och motgångar

Medarbetarna i projektet har fortsatt upplevt svårigheter i och med den korta framförhållningen angående projektets förlängning under 2019 då besked ofta kommer nära in på projektperiodernas slutdatum, vilket gör att planering för eventuell fortsättning eller avslut blir svår att genomföra.

Projektet möter i vardagen olika risker och motgångar, nedan listas några utav dessa:

- Hot och skadegörelser minskade drastiskt under 2019 i takt med att flertalet av de "kollektiva boendena" utan bemanning stängdes och samtidigt fick många ungdomar ekonomiskt stöd för att betala en hyra. Många som hänvisades till att hitta egna lösningar var inte lika uppgivna som under 2018 då de inte kunde betala för sig även om de hade fått tag på ett boende. Många ungdomar uppger att det är tillfälliga boendelösningar.
- Under 2019 hade projektet fortfarande bekymmer med de kollektiva boendena då en del unga smög in på de olika kollektiva boendena för att sova där. I vissa fall var det kompisar till de som bodde där och kunde inte neka dem inträde när de viste att kompiserna saknade boende. Trots dessa incidenter så upplevde projektet att den akuta hemlösheten var lägre under 2019 då många kunde bo hos kompisar som hade fått tillstånd enligt NGL.
- Riskerna med att de kollektiva boendena lades ner var svårigheterna att hitta boendelösningar åt alla dessa ungdomar.
- Riskfaktor för organisationen är att det inte varit möjligt att teckna försäkring för verksamheten och de kollektiva boendena. På de större kollektiva boenden behövdes bemanning för att både säkerställa säkerhet och ordning, men även för att försäkringsbolag krävde det i vissa fall.
- Förväntningarna på projektet har varit för höga från alla parter; allt från ungdomar, fadderhem, kommun, engagerade från allmänheter och civilsamhället.
- Många svåra ärenden där ungdomar som mått psykiskt dåligt i fadderhemmen har krävt insatser för att flytta dem till andra lösningar och i svåra fall krävdes akut annan boendeplacering.
- Projektteamet har under 2019 fortsatt kontakt med de ungdomar som lider av funktionsvariationer och/eller så pass allvarlig psykisk ohälsa att projektets resurser inte räcker till för att stötta ungdomen. Många av dessa ungdomar faller mellan stolarna och får inte den hjälp de behöver.

Mötesplatsen

Under september 2019 startades verksamheten Mötesplatsen inom projekt Fadderhem. Mötesplatsen kommer att fortsätta som en egen verksamhet år 2020 efter projekt Fadderhem avslut. Uppsala stadsmission kommer i samverkan med Uppsala kommun att bedriva denna verksamhet med medel från Länsstyrelsen i Uppsala.

Under arbetet med ungdomarna märkte projektteamet att flertalet av ungdomarna var i större behov av samhällsorientering och vägledning än det som projektets aktiviteter kunde erbjuda. I och med detta startades Mötesplatsen varje tisdagskväll mellan 17–19. Verksamheten hålls av två från projektteamet med hjälp av 2–5 volontärer. Volontärerna består av studenter vid Uppsala universitetet, pensionärer och arbetstagare. Det är en öppen verksamhet som är riktad gentemot ensamkommande unga vuxna med TUT eller i asylprocessen. Syftet är att vägleda och coacha ungdomarna till att kunna stå på egna ben i svenska samhället, genom att erbjuda vägledning i myndighetsbeslut, hänvisa till rätt aktörer om de exempelvis mår dåligt, hjälp med att fylla i blanketter till myndigheter så som Migrationsverket och CSN, läxläsning, CV, söka boenden samt erbjuda föreläsningar från relevanta aktörer.

Responserna från ungdomarna har varit väldigt bra och flera av ungdomarna dyker upp varje vecka. Projektet hade redan innan start av Mötesplatsen kontakt med flera ungdomar och väldigt bra relation med dessa, vilket gjort att flera ungdomar känt sig bekväma med att komma till Mötesplatsen. Mötesplatsen har nått ut till ungdomar inom projektet och även till ungdomar utanför projektet, exempelvis kompisar till ungdomar som tidigare varit eller är inskrivna i projektet.

Hyresförmedlingen

Under 2019 startade Uppsala stadsmission ett samarbete med Stockholms stadsmission kring en hyresförmedling.

Även Stockholms stadsmission arbetade, från hösten 2017 till årsskiftet 2019/2020, bland annat med projekt Fadderhem. Den statliga finansieringen, som nu möjliggjort Stadsmissionens hyresförmedling, skulle innebära ett fortsatt stöd till projektets utsatta målgrupp.

Uppsala stadsmission

Samarbetet grundar sig i att boende är en förutsättning för målgruppen att klara skolan. Utan en fast punkt i tillvaron är det svårt, om inte omöjligt att fokusera på skolan. Stadsmissionens

hyresförmedling förmedlar boenden till unga människor som fått tillfälligt uppehållstillstånd i Sverige enligt nya gymnasielagen (TUT) och som idag studerar på gymnasiet eller Komvux. Stadsmissionens hyresförmedling har etablerats med hjälp av statligt stöd, och Uppsala stadsmission får ta del av Stödet och samarbetar inom ramarna för projektet.

Målet var att under 2019 förmedla 300 boendelösningar till målgruppen unga vuxna som saknade bostad.

Under 2019 fick hyresförmedlingen i Stockholm och Uppsala in över 350 intresseanmälningar från privata personer som önskade hyra ut. Över 200 personer (deltagare med TUT) erbjöds boende via hyresförmedlingen.

Under 2020 avser hyresförmedlingen att utveckla modellen till att omfatta fler människor i strukturell hemlöshet, då behoven fortfarande är mycket stora samt att det finns ett stort engagemang i samhället.

Sondering av arbetsmarknad

Under hösten 2019 kunde fadderhemsprojektet avsätta lite tid åt att sondera hur arbetsmarknaden ser ut för den målgrupp som projektet mötte dagligen. Behovet av ett arbetsmarknadsprojekt är stor mot bakgrund av att de unga som får tillfälligt uppehållstillstånd enligt den nya gymnasielagen ska ha ett varaktigt arbete inom 6 månader efter avslutade studier, för att kunna få permanent uppehållstillstånd.

Syftet med denna sondering var att se hur arbetsmarknaden i Uppsala ser ut för denna målgrupp. Under hösten 2019 sökte Uppsala stadsmission tillsammans med Stockholms stadsmission bidrag för att arbeta med arbetsintegration och har beviljats medel från AMIF. Projektet är en 3 årig satsning och väntas komma igång under hösten 2020.

ANALYS

Projektet har fortsatt varit intensivt under 2019 med högt tryck från flera håll. Ungdomar har hört av sig ofta, oroliga vuxna har ringt alla tider på dygnet och projektet har samtidigt tyngts av mycket administrativt arbete, utöver det vi räknat med.

Förväntningarna från allmänheten har även under 2019 varit för höga och/eller felaktiga, vilket har lett till missförstånd och i vissa fall även frustrationer. Några av förväntningarna har fortsatt varit att det finns en boendegaranti inom projektet, tillgång till mat, hygienmöjligheter och även möjlighet att bistå med ekonomiskt stöd till ungdomarna.

Fadderhemsmodellen fortsatte vara den mest lämpliga och prisvärda lösningen för denna målgrupp. Familjerna rekryterades via organisationer och kyrkor, privatpersoner och olika mediala kanaler. Under 2019 såg projektet att det var mycket svårare att rekrytera nya fadderhem. För att stötta familjerna, och även ungdomen samt att säkerställa att projektet arbetade med rätt målgrupp inhämtades skolnärvaro i samarbete med ungdomen och skolan. Projektet såg en ökad skolnärvaro och psykiskt välmående hos de ungdomar som hade stabila och trygga fadderhem.

Även om de kollektiva lösningar inte har visat sig vara lika lämpliga som fadderhem, fortsatte projektet leda några kollektiva boenden, i brist på fadderhem. Fortsatt bemanningen möjliggjordes med de extra medel projektet tilldelades och projektet kunde se att många unga upplevde det vara mycket lugnare och stabilare att bo på ett kollektivt än innan. Även projektet har sett en markant förbättring efter införandet av bemanning till dess att boendena stängdes.

Intresset för projektet hos allmänheten var inte så stort som förväntat. Däremot kan det konstateras ett ökat engagemang under perioden hos flera ideella organisationer och privata aktörer, vilket gör att vi totalt sett bedömer antalet fadderhem som ett gott resultat.

Projektet har märkt ett behov av mer samhällsorientering och vägledning hos ungdomarna som inte täckts av de aktiviteter Fadderhemsprojektet erbjudit. Därför startades Mötesplats Uppsala under hösten inom ramen av projektet och responsen från ungdomarna

Uppsala stadsmission

Hyresförmedlingen har visat sig vara en bra lösning på den svåra boendesituationen denna målgrupp befinner sig i, speciellt då fadderhemsmodellen avslutades. Intresset från hyresvärdar och ungdomar har varit stort.

LEDNING OCH STYRNING

Även under år 2019 genomfördes täta möten mellan projektets ledning och kommunens ansvariga tjänstepersoner, vid några tillfällen deltog ordförande i Socialnämnden. Under hösten 2019 ägde en överläggning rum med socialnämndens arbetsutskott. Dessa möten har skett ca 1 gång/månad. Mötena ersatte referensgrupp.

Projektet har letts av projektledaren som rapporterat till direktor. Från och med augusti 2019 har projektledaren rapporterat till den nytillsatta socialchefen.

EKONOMI

Översikt över ekonomiska resultatet redovisas i bilaga.

Slutrevision för år 2019 är inte helt klar.

Resultatet pekar på ett överskott med 2 526 550 sek. Orsakerna till överskottet är flera.

Överskott från tidigare år flyttades över till år 2019.

Kalkylen för de bemannade boendena var från början hög på grund av bedömning om behovet av att skapa trygghet och minimera risker. Bemanningen kunde ganska snart återgå till en lägre nivå, särskilt på ett av boendena, när trygghet och ordning var ett faktum.

De mindre obemannade "kollektiva boendena" avslutades tidigare än beräknat, på grund av andra boendelösningar.

Antalet fadderhem minskade succesivt under året, i en snabbare takt än vad vi prognosticerade. Orsaken var att ungdomarna övergick till tillfälliga tillstånd och kunde själva bo kvar men stå för sin kostnad.

Den kalkylerade risken för skadegörelser i boendena blev heller inte så omfattande som vi tog höjd för.

Goda exempel

Projektet har hittills pekat på att fadderhemmen har bidragit på ett mycket värdefullt sätt att ge ungdomarna bättre förutsättningar att må bättre, få tydliga rutiner i sin vardag, möjlighet till viktiga kontakter med familjen och dess nätverk. Följande är citat från både ungdom och fadderhem;

Ungdom:

Khodadad bodde på det kollektiva boendet i 1 år och berättar att han trivdes där men att det kunde vara utmanande då det fanns både "bra och dåliga" killar där. Efter ett år fick han plats i ett Fadderhem där han nu efter över två år fortfarande bor kvar. Khodadad beskriver hur allt är bra nu och att han kan koncentrera sig på sina studier och arbete. Han berättar att projektet har förändrat hans liv.

- Familjehem är bättre än kollektiv. I hemmet stöttar de mig, hjälper mig med studier eller om jag har svårt med pengar".

-"Om Stadsmissionen inte hade hjälpt mig kanske jag inte skulle ha levt nu".

Fadderhem:

Det har ofta kommit positiva synpunkter från fadderhemmen såsom följande exempel:

"Det betyder otroligt mycket bara att få höra att jag alltid kan höra av mig till projektet med mina frågor och funderingar, jag känner mig inte lika ensam".

"Detta är bästa tiden i mitt liv, jag har fått en anledning att leva."

UTVECKLING/FORTSÄTTNING

Projektet fadderhem avslutas 2019-12-31.

Arbetet kring Mötesplats Uppsala kommer att fortsätta under 2020 i samverkan med Uppsala kommun som fått beviljat medel från Länsstyrelsen. Syftet med projekt är ungdomarna få hjälp i att bli självständiga individer i det svenska samhället och att Mötesplatsen blir en trygg punkt som de kan vända sig till vid frågor.

Mötesplatsen kan inte tillgodose de mer invecklade behoven som kräver regelbunden uppföljning eller på andra sätt är mer tidskrävande. Vi ser ett omfattande behov vad gäller stöd till ungdomarna och fadderhemmen alltifrån vägledning i asyl- och tillståndsprocessen, individuella samtal och psykosocialt, till stöd i sökande av trygga och långsiktiga boenden. Utöver detta ser vi ett fortsatt behov av samverkan mellan aktörer så som hälso- och sjukvården, socialtjänsten och skolan, samt stöd till ideella krafter som kommer i kontakt med målgruppen.

Hyresförmedlingens fortsatta finansiella stöd är fortfarande oklart. Vi ser ett stort behov av stöd till målgruppen i sitt boende och boendesökande för att få till trygga och långsiktiga boenden, samt ett stöd till de hyresvärdar som direkt nämner att de utan stöd inte är villiga att hyra ut. Målgruppen saknar nätverk och det finns en stor problematik med diskriminering på bostadsmarknaden där ungdomarna uppger att de på egen hand inte ges en möjlighet att hyra.

Från organisationens sida ser vi ett stort behov av stöd till målgruppen som åter riskerar att hamna i en oviss livssituation där det inte finns en tydlig aktör som tar ett övergripande ansvar och som har en nära kontakt och förtroende hos de unga. Vi ser att det fortfarande finns ett stort behov av samverkan mellan olika aktörer som möter målgruppen för ett långsiktigt och hållbart arbete. En stor grupp unga riskerar att inte få fortsatt förlängt tillstånd för sina studier och ett gediget arbete kring återvändande är avgörande för att denna målgrupp inte ska hamna i ett större utanförskap. Få av de unga som projektet har kommit i kontakt med har en konkret plan för framtiden om de inte får stanna i Sverige. De flesta uppger att återvändande till hemlandet inte är ett alternativ.

Tack för förtroendet!

Uppsala 2020-02-18

Johanna Rudmark Hagström, socialchef

Kijan Karimi, projektledare

Margaretha S Paras, direktor

Bilaga: Ekonomisk rapport 2019

Fadderhem och Boenden 2019, tkr

Uppsala Stadsmission, 802464-0065

	Fadderhem		Boenden		Totalt	
	Utfall	Budget	Utfall	Budget	Utfall	Budget
Intäkter						
Gåvor						
Allmänheten	1				1	
Företag inkl RSS/PPostkod	29		4		33	
Gåvor	31	0	4	0	34	0
Bidrag						
Kommunen	8 345	4 000	7 748	4 780	16 092	8 780
Arbetsmarknadsbidrag			277		277	0
Bidrag	8 345	4 000	8 025	4 780	16 370	8 780
Övriga intäkter	275	0			275	0
Intäkter	8 650	4 000	8 028	4 780	16 679	8 780
Verksamhetskostnader						
Varor och förnödenheter	-1 482	-1 566	-7		-1 489	-1 566
Personalkostnader	-2 795	-1 278	-4 117	-3 612	-6 913	-4 890
Lokalkostnader	-354	-170	-1 156	-480	-1 510	-650
Övriga externa kostnader	-134	-467	-150	-154	-284	-621
Verksamhetskostnader	-4 765	-3 481	-5 430	-4 246	-10 195	-7 727
Verksamhetsresultat	3 886	519	2 598	534	6 484	1 053
Interna intäkter och kostnader						
Interna kostnader	-1 053	0	-885	0	-1 938	0
Interna intäkter och kostnader	-1 053	0	-885	0	-1 938	0
Periodens resultat	2 832	519	1 713	534	4 545	1 053

Detaljerad översikt över ekonomin 2019 för Projekt Fadderhem och Boendena i Jälla och på DH

	Projekt Fadderhem	Bemannade boenden	Summa	År 2018
Intäkter				
Externa bidrag kommun				
Överföring av överskott från år 2018	264 774	1 593 334	1 858 108	-1 858 108
Utbetalningar enligt beslut under året	8 080 000	6 154 166	14 234 166	11 676 334
Summa Intäkter	8 344 774	7 747 500	16 092 274	9 818 226
Kostnader				
Boendekostnader				
Hyror bemannat boende		1 020 000	1 020 000	
Hyror fadderhemsboende	1 092 355		1 092 355	2 533 229
Omkostnadsersättningar fadderhem	375 950		375 950	1 450 660
	1 468 305	1 020 000	2 488 305	3 983 889
Övriga verksamhetskostnader				
Råvaror och förnödenheter	413 994	7 622	421 617	418 000
Lokalkostnader	353 838	136 043	489 882	245 621
Förbrukningsinventarier	24 028	3 669	27 697	177 727
Förbrukningsmaterial	11 677	28 758	40 434	51 077
Resekostnader	16 446	20 888	37 334	19 482
Telefon	14 504	7 947	22 451	21 576
Trycksaker	21 433	2 288	23 721	13 317
Bevakning och larm	21 871	28 409	50 280	210 053
Administrationskostnader	653 330	884 000	1 537 330	335 000
Personalkostnader	2 698 758	4 116 829	6 815 587	3 824 571
Övriga externa kostnader	120 039	58 675	178 714	111 512
	4 349 919	5 295 128	9 645 047	5 427 936
Summa Verksamhetskostnader	5 818 224	6 315 128	12 133 352	9 411 825
Årets överskott	2 526 550	1 432 372	3 958 922	406 401

Detaljerad översikt över ekonomin 2019 för Projekt Fadderhem och Boendena i Jälla och på DH, tkr

	Projekt Fadderhem	Bemannade boenden	Summa	År 2018
Intäkter				
Externa bidrag kommun				
Överföring av överskott från år 2018	265	1 593	1 858	-1 858
Utbetalningar enligt beslut under året	8 080	6 154	14 234	11 676
Summa Intäkter	8 345	7 748	16 092	9 818
Kostnader				
Boendekostnader				
Hyror bemannat boende		1 020	1 020	
Hyror fadderhemsboende	1 092		1 092	2 533
Omkostnadsersättningar fadderhem	376		376	1 451
	1 468	1 020	2 488	3 984
Övriga verksamhetskostnader				
Råvaror och förnödenheter	414	8	422	418
Lokalkostnader	354	136	490	246
Förbrukningsinventarier	24	4	28	178
Förbrukningsmaterial	12	29	40	51
Resekostnader	16	21	37	19
Telefon	15	8	22	22
Trycksaker	21	2	24	13
Bevakning och larm	22	28	50	210
Administrationskostnader	653	884	1 537	335
Personalkostnader	2 699	4 117	6 816	3 825
Övriga externa kostnader	120	59	179	112
	4 350	5 295	9 645	5 428
Summa Verksamhetskostnader	5 818	6 315	12 133	9 412
Årets överskott	2 527	1 432	3 959	406

Plan för användning av kvarvarande pengar i projekt Fadderhem

Det finns 3 958 922 kr kvar i projekt Fadderhem efter 2019 års bokslut. Pengarna planeras att användas under två år 2020 och 2021 för att skapa ett mer långsiktigt arbete med målgruppen ungdomar som omfattas av gymnasielagen.

Orsakerna till överskottet och kvarvarande behov i målgruppen har Uppsala Stadsmission redogjort för tidigare.

Arbetet kommer ske i samarbete med Uppsala kommun, övriga organisationer och verksamheter som arbetar med målgruppen.

De behov i målgruppen som fortfarande är prioriterade och som vi ämnar arbeta vidare med är

1. **Bostadssituationen hos målgruppen.** Många ur målgruppen saknar helt boenden, flyttar runt eller har väldigt tillfälliga boenden. Det saknas en del kunskap om bostadsmarknaden och boenden hos målgruppen. I projekt Fadderhem hade vi kontakt med många familjer som har ungdomar boende hemma hos sig men som behöver stöd för att ungdomen ska kunna bo kvar.

2. **Det psykiska måendet.** Många ungdomar ur målgruppen mår dåligt och det påverkar skolresultat, närvaro i skolan och livssituation. Enskilda samtal och erbjuda samtal i grupp. Skolan kommer kunna hänvisa för samtal och stöd. Stödet är ett komplement till befintliga kuratorer och stödinsatser som finns inom kommunen.

Ungdomar som får avslag behöver få en möjlighet till plan B-samtal (vad händer om jag återvänder, vad händer om jag lever gömd i Sverige och vad händer om jag reser till ett annat land). Sprida kunskap om plan B samtal (Strömsundmodellen mm) inom Uppsala kommun, frivilliga organisationer mfl.

3. **Möjligheten till arbete efter studier.** Ungdomar med tillstånd enligt gymnasielagen har kort tid på sig efter avslutat skolgång att få arbete för att kunna söka förlängt uppehållstillstånd. Vi ser att det behövs stöd för att kunna komma ut i arbete och skapa en hållbar situation.

Planen för 2020 och 2021 är att anställa personer som kan arbeta med dessa frågor för stöd till målgruppen och vara ett komplement till befintliga verksamheter.

Anställning 1. En vägledare som arbetar med boendefrågor, stöd till ungdomar och stöd till hyresvärdar. Matchning av bostäder och ungdomar.

Anställning 2. Kurator eller motsvarande som kan ha enskilda samtal, samtal i grupp med ungdomar. Utveckla plan B samtal.

Anställning 3. Arbeta med anställningsbarheten hos målgruppen.

Kostnadslag	År 2020	År 2021
Lönekostnader 1. 33000kr/månad, 100 %, 2 33 000 kr/månad 100%, 3 33 000 kr/månad 70 %	574 200	574 200
	574 200	574 200
	401 940	401 940

Overheadkostnader	180 000	180 000
Externa tjänster, övriga kostnader	10 000	10 000
Lokalkostnader	180 000	180 000
Material mm	10 000	10 000
Resekostnader	5 000	5 000
Förtäring	5 000	5 000
Information/utbildningar (bjuda in till/anordna)	40 000	40 000
Summa	1 980 340	1 980 340

Summa för två år 3 960 680 kr.

Johanna Rudmark Hagström

Socialchef

*Uppsala
stadsmission*